

Antropoloji

Kıtaları Dolaşan Genler

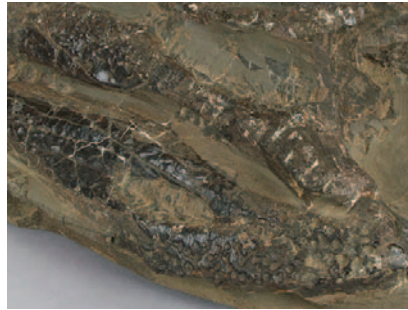
Alaska açıklarındaki bir adada 10.000 yıldan daha önce yaşamış ve soyu Asya'ya uzanan bir insandan alınan DNA'nın, Kuzey Amerika'dan Güney Amerika'ya kadar birçok yerde yaşayan günümüz insanının DNA'sıyla uyum gösterdiği açıklandı. Prince of Wales adasında, 1993 yılında ilk keşfeden içeri sürünerek girdiği için "dizüstü mağarası" diye adlandırılan mağarada bulunan kalıntılar üzerinde 1997 yılında yapılan karbon testleri, bunların 10.300 yaşında olduğunu ortaya koymuş. Kemiklerden DNA elde etme çabaları başarısızlıkla sonuçlanınca California Üniversitesi'nden (Davis) moleküler antropolog Brian Kemp, iki yıl süreyle dişler üzerinde çalışmış. Güvenli biçimde yalıtılmış

laboratuvarlarda çalışan Kemp ve arkadaşları sonunda anneden aktarılan mitokondriyal DNA ile baba soyundan gelen Y kromozomu DNA parçaları elde etmeyi başarmışlar. Mitokondriyal DNA örneklerini, veribankalarında bulunan Amerika yerlilerine ait 3500 DNA dizilimiyle karşılaştıran ekip, bunlardan 47'siyle örtüşme belirlemiştir. Tarih öncesi örnekle örtüşen DNA kayıtlarının çoğu, günümüzde yaşayan insanlara ait olmakla birlikte, bazıları 1500 yıl önce yaşamış insanlardan elde edilmiştir. Örtüşen örneklerin yarıdan çoğu, Orta Amerika ülkelerinden Ekvator'un kıyı bölgelerinde yaşayan Cayapa kabilesine ait. Ötekilerse California'daki Chumash kabilesinden, Illionis'deki Klunk Tepesi halkından, Meksika'daki Chihuahua bölgesinden Tarahumara kabilesiyle, Şili'deki Mapuche ve Yaghan kabilelerinden geliyor. Prince of Wales'deki mağara adamı, 10.000 yıldan daha önce Amerika'ya yerleşen beş soydan biri olan ve Asya'dan kaynaklandığı düşünülen "D soyu" diye adlandırılana ait. Araştırmacılar, mağara adamının DNA'sıyla, Çin'in Qingdao bölgesinde yaşayan Han etnik grubundan bir insanın DNA'sı arasında da yakın bir örtüşme belirlemişler.

Nature, 14 Temmuz 2005

Paleontoloji

Brezilya Nire, Pakistan Nire?

Paleontologlar, Brezilya'da bulunan timsah fosillerinin, Pakistan'da bulunanlarla ortak özellikler taşıdığını belirlediler. Bu da eski jeolojik zamanlarda iki bölgenin aynı kara parçası üzerinde bulunduğunun göstergesi.

Discover, Eylül 2005

Arkeoloji

Eski Deniz Sofraları

İngiltere'nin Galler bölgesi kıyısında 12.000 yıl önce yaşamış insanların, gıdalarının üçte birini denizden sağladıkları anlaşıldı. Leipzig'deki Max Planck Evrimsel Antropoloji Enstitüsü'nden Michael Richards, bir mağarada bulunan kemiklerdeki nitrojen ve karbon izotoplarından, yediklerinde kara ve deniz besinlerinin oranını hesaplamış. Veriler, eski Galler sakinlerinin deniz besin zincirinin en üstündeki etoburları, büyük olasılıkla fokları yediklerini gösteriyor.

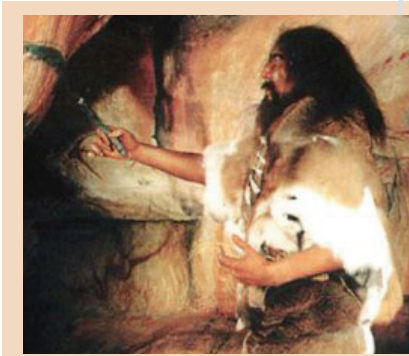
Science, 9 Eylül 2005

Geçmiş Yolculuk

Mezopotamya ile İndus Vadisi arasında 5000 yıl önce varolan ticaret yolunu geçmek üzere 8 kişilik uluslararası bir ekip, sazdan bir tekneyle Umman'dan Hindistan'a gidiyor. 12,5 metre boyundaki Magan'da sazın yanı sıra katran, deri, keçi kılı, palmiye liflerinden halatlar kullanılmış. Muson rüzgarlarıyla yol alacak mürettebat, sevir için yıldızlardan ve Güneş'ten yararlanacak ve yalnızca hurma, peynir ve kurutulmuş balık yiyecek.

Science, 9 Eylül 2005

Ne Kadar Neandertaliz?

Bilimcilere göre günümüzden yaklaşık 40.000 yıl önce gizemli biçimde yok olan Neandertaller, biz Cro Magnon'lardan tümüyle farklı bir insan türüydü. Ancak yakın zamanlarda Çek Cumhuriyeti'nde ortaya çıkarılan Cro Mangon kemiklerinde Neandertallerinkine benzer özellikler gözlemlendi. Bu da bazı antropologlarca dile getirilen şüpheleri doğrularak iki insan türünün cinsel ilişki yoluyla karışmış olabileceğini gösteriyor.

Discover, Eylül 2005